



Miercuri, 19 ianuarie 2011, la Biblioteca Județeană Gheorghe Șincai din Oradea va avea loc vernisajul expoziției Numitorul comun: moartea. La eveniment participă domnul Marius Oprea, președintele Asociației pentru Memoria Victimelor Comunismului și coordonatorul Centrului de Investigare a Crimelor Comunismului din România, fost consilier pe probleme de securitate națională al președintelui Emil Constantinescu și apoi al premierului Călin Popescu Tăriceanu. Deschiderea oficială a expoziției va avea loc în ziua menționată, la ora 11,30. Expoziția va fi deschisă pentru public în perioada 19 ianuarie – 11 februarie 2011.

*** EXPOZIȚIA: NUMITORUL COMUN - MOARTEA

Expoziția, găzduită de Biblioteca Județeană Gheorghe Șincai, a fost realizată de Centrul de Investigare a Crimelor Comunismului din România (CICCR) și Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei din Cluj cu sprijinul Fundației Konrad Adenauer, beneficiind și de colaborarea Institutului pentru Liberă Inițiativă și a muzeelor de istorie din Turda și Aiud. Organizarea expoziției nu ar fi fost posibilă fără sprijinul oferit de Academia Civică Bihor și Primăria municipiului Oradea.

Expoziția prezintă o serie de acțiuni de căutare și deshumare a unor opozanți ai regimului comunist, care au fost executați de Securitate, fără judecată, în perioada anilor 1948 – 1952. Aceste acțiuni au avut loc în urma cercetărilor de teren și pe baza unor solicitări venite din partea rudelor și urmașilor celor uciși, fiind desfășurate în perioada anilor 2007 – 2010, la început de către specialiști, arheologi și istorici, de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului în România. Schimbările instituționale intervenite la acest institut la începutul anului 2010 au făcut ca acest tip de investigații speciale să fie oprite, iar personalul de specialitate implicat să fie îndepărtat din cadrul instituției. Acești oameni își continuă însă importanta activitate de cercetare, fără nici un sprijin din partea statului, fie în cadrul recent înființatului Centru de Investigare a Crimelor Comunismului din România, fie în calitate de colaboratori voluntari din partea altor instituții. Cazurile prezentate în cadrul expoziției cuprind un număr de 22 persoane executate, toate prin împușcare, 21 dintre acestea fiind descoperite

și apoi deshumate prin metode arheologice pe teritoriul localităților Hălmăsău, Nepos (jud. Bistrița-Năsăud), Glodghilești, Băiești (jud. Hunedoara), Teregova (jud. Caraș-Severin), Răchițele, Sântejude-Vale (jud. Cluj), Sălciua, Dealul Capsei (jud. Alba), Gâlgău (jud. Sălaj) și mun. Satu Mare.

Unul din cazurile prezentate abordează problematica unei persoane ucise în satul Mușca, jud. Alba, al cărui mormânt a fost căutat în mai multe rânduri, însă acesta nu a fost găsit. În locațiile amintite, cei uciși au fost îngropați fie în gropi individuale (Glodghilești, Satu Mare, Băiești, Sălciua, Dealul Capsei, Sântejude-Vale, Răchițele, Gâlgău, Mușca), sau în gropi comune, cu două victime (Hălmăsău / Dealul Șasa-Poieni, Teregova, Sântejude-Vale), trei victime (Nepos), sau patru victime (Hălmăsău-Sat).

Expoziția cuprinde obiecte descoperite asupra celor uciși, fotografii de familie, fotografii provenite din arhiva fostei Securități sau făcute în timpul acțiunilor arheologice de deshumare, imagini video de la deshumări și interviuri cu rude și urmași sau cu anumite persoane care i-au cunoscut pe cei executați. Expoziția se adresează în primul rând tineretului, elevilor și studenților, dar și tuturor celor care au cunoscut sau nu în mod direct perioada comunistă, însă știu prea puțin sau deloc despre atrocitățile și victimele directe ale Securității la începuturile regimului comunist în România.

Expoziția Numitorul comun: moartea, a fost prezentată până în prezent în următoarele locuri din țară și străinătate:

1. Cluj-Napoca (Muzeul Național de Istorie a Transilvaniei): 21 oct. – 8 nov. 2009.
2. București (Muzeul Țăranului Român): 11 – 29 nov. 2009.
3. Alexandria (Muzeul Județean Teleorman): 14 – 29 ian. 2010.
4. Giurgiu (Muzeul Județean Teohari Antonescu): 2 – 16 febr. 2010.
5. Praga / Cehia (Universitatea Carolina): 22 febr. – 5 mart. 2010.
6. Alba Iulia (Muzeul Național al Unirii): 21 apr. – 4 mai 2010.
7. Brașov (Muzeul Județean de Istorie): 14 – 31 mai 2010.
- 8.

Sighetu Marmăției (Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj – Extensiunea Universitară Sighet):

10 iunie – 12 iulie 2010.

9. Penitenciarul din Aiud: 02 – 07 august 2010.

10. Aiud (Muzeul de Istorie și Științele Naturii): 15 oct. – 12 nov. 2010.